

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/42/2025
Identifikačné číslo spisu: 8120200645
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8120200645.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu O. U., narodeného XX. S. XXXX, J.O., I. XXX/XX, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Danielou Strakovou, Prešov, Konštantínova 6, proti žalovanému občianskemu združeniu Aeroklub Prešov, Prešov, Vranovská 11190/72, právne zastúpenému advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Košice, Štúrova 20, o zaplatenie 1.736,66 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/1/2020, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. septembra 2024 sp. zn. 9Co/2/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. augusta 2023 č. k. 19C/1/2020-376 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.479,60 eur s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 01. 01. 2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalobcovi priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil podľa § 123, § 137 ods. 1, § 139 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Podstata sporu spočívala v tom, že ak podielový spoluvlastník neužíva svoj ideálny podiel v nehnuteľnosti a je zrejmé a preukázané, že túto nehnuteľnosť využíva na vlastné účely iný podielový spoluvlastník, teda užíva aj jeho podiel, čo z vykonaného dokazovania v tomto prípade jednoznačne vyplynulo, je potrebné uhradiť mu takú náhradu, ktorá zodpovedá obvyklému nájmu za nehnuteľnosti v spoluvlastníctve v danom čase a v danom mieste.

1.2. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že takýto stav, po výpovedi zmluvy o nájme zo dňa 08. 08. 2016, t. j. ku dňu 24. 10. 2018 na predmetnej nehnuteľnosti pretrvával aj naďalej a žalovaný ohľadom popretia tejto skutočnosti nepredložil ani neoznačil také dôkazy, ktoré by boli schopné preklenúť tento užívateľský stav, ktorý následne potvrdili aj ďalšie spory žalovaného o právo prechodu zriadením vecného bremena na susediacej parcele, ako aj samotnými úkonmi žalovaného, kedy v priebehu sporu prejavil

záujem o odkúpenie spoluvlastníckeho podielu žalobcu, ale k tomuto nedošlo. V konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C/106/2020 bolo zistené, že vstup k budovám vo výlučnom vlastníctve žalovaného je možné len z ulice C. po prístupovej komunikácii prechádzajúcej po parcele registra „E“ č. 844/19 pozdĺž oceľového hangáru a pokračuje po parcele registra „C“ č. 3486/2, ktorá patrí N. N.. Z tohto konania nepochybne vyplýva, že vstup na predmetnú parcelu registra „E“ č. 844/19 bol riadne žalovaným využívaný až do roku 2019, kedy N. N. umiestnil na začiatok komunikácie vedúcej pozdĺž hangáru železnú rampu a uzamkol ju visiacim zámkom. Spôsob, akým je vykonávaná letecká činnosť žalovaného na parcele, na ktorej sú zriadené stavby, ktoré slúžia jeho účelu, ktorá skutočnosť je všeobecne známa aj z informácií dostupne prístupných na webovej stránke žalovaného vyplýva aj v súvislosti s uzavretou zmluvou so Slovenskou republikou - Ministerstvom obrany SR, na ktorú žalovaný poukazoval ako na obranu toho, že užíva predmetné nehnuteľnosti iba počas 40 dní roka. Letecký výcvik, ktorý so zmluvou uzavretou s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky žalovaný touto zmluvou zabezpečuje, je súčasťou rozsiahlych nutných úkonov technického, organizačného zamerania súvisiacich s prevádzkou samotného letiska, s údržbou lietadiel a leteckej techniky. Podľa prvostupňového súdu nie je možné logicky dospieť k záveru, aby predmetná nehnuteľnosť, pokiaľ je využívaná na prevádzkovanie leteckej činnosti, a táto skutočnosť nebola nikdy žalovaným popretá, aby túto leteckú činnosť bolo možné v prípade takýchto ideálnych spoluvlastníckych pomerov prevádzkovať inak, než využívaním celej plochy tohto leteckého areálu, lebo v skutočnosti v reále sa jedná o takýto letecký areál. Pokiaľ by aj žalobca mal prístup na predmetnú nehnuteľnosť, vstúpil by ako do verejného, tak aj do uzavretého letiskového priestoru, kde platia určité pravidlá zvyčajne určené prevádzkovými poriadkami letísk. Poukázal na zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve, ktorý v § 32 podrobne upravuje aj podmienky prevádzkovania letísk a leteckých pozemných zariadení. Pokiaľ je žalobca podielovým spoluvlastníkom k tomuto areálu v podiele 1/15, rovnako ako aj ďalší podieloví spoluvlastníci na tejto nehnuteľnosti, kde žalobca je toho času podielovým spoluvlastníkom v 1/3, nemôže realizovať svoje spoluvlastnícke práva v intenciách § 123 OZ, nakoľko jeho ideálny spoluvlastnícky podiel nie je reálne vyčlenený, to znamená, že v každej časti nehnuteľnosti - leteckého areálu - letiskového priestoru, ktorú užíva žalovaný na leteckú činnosť, nachádza sa podiel žalobcu.

1.3. Pokiaľ žalovaný navrhoval vykonanie dokazovania v podaní z 25. 05. 2020, a to vyžiadanim si správy od Ministerstva obrany SR, sekcie majetku a infraštruktúry, Strediska prevádzky objektov Prešov, o tom, či je správcom oplotenia oddelujúcim komunikáciu na ceste Vranovská od plochy Letiska Prešov, o tom, kto (aký subjekt) zriadil predmetné oplotenie, o tom, či sa žalobca niekedy domáhal odstránenia oplotenia a vyžiadaval si grafické znázornenie priebehu oplotenia; vyžiadanim si správy od Mesta Prešov, aké je podľa platného územného plánu mesta Prešov záväzné funkčné určenie (regulatív parcely registra „E“ č. 844/19, k. ú. R. Š., obec N., okres Prešov); vyžiadanim si vyjadrenia od Ministerstva obrany Slovenskej republiky vyjadrenie o tom, či sa na parcelu registra „E“ č. 844/19, k. ú. R. Š., obec N., okres Prešov vzťahujú obmedzenia vyplývajúce z toho, že táto parcela susedí s vojenským objektom C. XXXX, Letisko Prešov, a to vo vzťahu k jej využitiu, k možnosti zriadenia stavieb na nej alebo akékoľvek iné obmedzenia, ktoré majú vplyv na jej využitie, prípadne ďalších návrhov, súd prvej inštancie nepovažoval vykonanie dokazovania v naznačenom smere za právne relevantné, a napokon výsluch znalca Ing. K. zodpovedal aj na tieto žalovaným naznačené smery procesnej obrany. Navyše, pokiaľ sa jednalo o vyžiadanie správ, žalovaný žiadnym spôsobom ani neodôvodnil, prečo by tieto dôkazné prostriedky nemohol si zabezpečiť sám v rámci jeho dôkazného bremena, procesnej obrany. Prvoinštančný súd bol presvedčený, že žiadne z týchto listinných dôkazov by neprinesli iné rozhodnutie vo veci samej.

1.4. Základ nároku bol preukázaný a výška nároku vyplynula z predložených listinných dôkazov, a to zo znaleckého posudku č. 345/2021, jeho doplnku a hlavne z výsluchu znalca Ing. K., ktorý aj podrobne vysvetlil závery svojho znaleckého posudku a zodpovedal na námietky žalovaného voči znaleckému posudku a jeho doplneniu a je v žalovanom období ustálená v bode 20. odôvodnenia rozsudku. Na žalovaným vznesenú obranu poukázanim na znalecké posudky uvedené pod bodmi 16.3. a 18. uviedol, že ani v jednom z prípadov sa nejedná o porovnateľné pozemky, keďže zastavané stavby takéhoto charakteru nie sú postavené ani na jednej z nich, navyše v prípade znaleckého posudku uvedeného v bode 16.3. sa jedná o nezastavaný pozemok a v prípade znaleckého posudku v bode 18. o obdobie znaleckého skúmania od 01. 01. 2014 do 31. 12. 2015.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 12. septembra 2024 sp. zn. 9Co/2/2024 rozhodol tak, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III potvrdil (výrok I.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia. (výrok II.).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalovaný namietal nesprávne skutkové zistenia prvoinštančného súdu. Odvolací súd zisťoval, či v prejednávanej veci prvoinštančný súd nevykonal navrhované dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu a konštatoval, že prvoinštančný súd vykonal všetky navrhnuté dôkazy relevantné pre rozhodnutie o veci. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd a konštatoval, že je týmto skutkovým stavom viazaný. Zároveň potvrdil aj správne právne posúdenie veci a doplnil:

2.2. Predmetom sporu bolo zaplatenie žalovanej sumy z dôvodu užívania spoločnej nehnuteľnosti žalovaným ako podielovým spoluvlastníkom nad rozsah výmery pripadajúcej na jeho spoluvlastnícky podiel na spoločnej veci. Na základe Zmluvy o prenechaní spoluvlastníckeho podielu do užívania podľa § 51 Občianskeho zákonníka uzavretej medzi stranami sporu dňa 08. 08. 2016, žalovaný ako nájomca dočasne užíval spoluvlastnícky podiel prenajímateľa žalobcu 1/15 k pozemku zapísanom v katastri nehnuteľnosti pre k. ú. R. Š. na LV č. XXXX ako parcela registra „E“ č. 844/19 za účelom leteckej a parašutistickej činnosti nájomcu - žalovaného. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú od 08. 08. 2016. V bode 5. zmluvy sa zmluvné strany dohodli na výške odplaty za užívanie pozemku v rozsahu spoluvlastníckeho podielu prenajímateľa. Žalovaný výpoveďou zo dňa 24. 10. 2018 nájomnú zmluvu vypovedal. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že podielový spoluvlastník žalobca neužíva svoj ideálny podiel v nehnuteľnosti, nehnuteľnosť využíva na vlastné účely žalovaný ako podielový spoluvlastník, užíva aj podiel žalobcu, preto žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi náhradu, ktorá zodpovedá obvyklému nájmu za nehnuteľnosti v spoluvlastníctve v danom čase a v danom mieste. Stav, ktorý bol v čase uzavretia nájomnej zmluvy zo dňa 08. 08. 2016, ku dňu výpovede 24. 10. 2018, stále pretrvával aj naďalej. Z konania vedeného pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 15C/56/2020 bolo zistené, že vstup na parcelu registra „E“ č. 844/19 bol žalovaným využívaný až do roku 2019, kedy N. N. umiestnil na začiatok komunikácie vedúcej pozdĺž hangáru železnú rampu a uzamkol ju visiacim zámkom. Na spornej parcele, na ktorej sú umiestnené stavby žalovaného, žalovaný vykonáva leteckú činnosť, čo je všeobecne známou skutočnosťou vyplývajúcou z informácií zverejnených na webovej stránke žalovaného a vyplynula aj zo zmluvy uzavretej so Slovenskou republikou a žalovaným dňa 03. 09. 2019. Žalovaný na prevádzkovanie leteckej činnosti využíva celú plochu leteckého areálu. Keďže ide o letiskový priestor, kde platia určité pravidlá, žalobca nemôže realizovať svoje spoluvlastnícke právo.

2.3. Na námietku žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy vymedzené v bodoch 7. a 8. odvolania odvolací súd uviedol, že ich vykonanie nepovažoval v tomto smere za právne relevantné a výsluch znalca Ing. K. zodpovedal aj na žalovaným naznačené smery procesnej obrany. Navyše, pokiaľ sa jednalo o vyžiadanie správ, žalovaný žiadnym spôsobom ani neodôvodnil, prečo by tieto dôkazné prostriedky nemohol si zabezpečiť sám v rámci jeho dôkazného bremena počas jeho procesnej obrany. Prvoinštančný súd bol presvedčený, že žiadne z listinných dôkazov by nepriniesli iné rozhodnutie vo veci samej. K odvolacej námietke žalovaného o povinnosti súdu navrhnuté dôkazy zabezpečiť a vykonať v súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/266/2020 zo dňa 24. októbra 2022, odvolací súd uviedol, že dôvodom odmietnutia vykonania žalovaným navrhnutých dôkazov bolo v prvom rade to, že ich súd prvej inštancie nepovažoval za relevantné, nepriniesli by iné rozhodnutie vo veci samej a odvolací súd s postupom súdu prvého stupňa stotožnil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keď namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Podľa dovolateľa predmetné závery odvolacieho súdu, kedy nenapravil pochybenie súdu prvej inštancie, ale naopak svojim rozhodnutím ho odobril, je takým postupom odvolacieho súdu, ktorý porušuje právo žalovaného na spravodlivý proces. Konkrétne namieta, že súd prvej inštancie skutočnosť nemožnosti prístupu žalobcu k predmetnému pozemku, a teda aj k užívaniu tohto pozemku v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu do skutkových zistení, ktoré vyhodil z vykonaného

dokazovania, zahrnul. Uvedené vyplýva aj z bodu 27.4 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, keď konštatuje, že „pokiaľ by aj žalobca mal prístup na predmetnú nehnuteľnosť, vstúpil by ako do verejného, tak aj uzavretého letiskového priestoru, kde platia určité pravidlá zvyčajne určené prevádzkovými poriadkami letísk“. Následne súd poukázal na ust. § 32 zák. č. 143/1998 Z. z., z ktorého majú vyplývať pravidlá prevádzkovania civilných letísk. V kontexte s uvedeným, citovaná časť odôvodnenia súdu prvej inštancie zároveň dáva jednoznačnú odpoveď na dôležitosť dôkazu navrhovaného žalovaným a nevykonaného súdom, ani jednej z inštancií, ktorou je vyžiadanie správy od Ministerstva obrany Slovenskej republiky o tom, aký subjekt zriadil oplatenie oddelujúce parcelu registra „E“ č. 844/19, od C. ulice, a kto je jeho správcou, ako aj správy, či sa na predmetnú parcelu vzťahujú obmedzenia vyplývajúce z toho, že susedí s vojenským objektom. Žalovaný, odkazom na uvedený dôkaz len zdôrazňuje opodstatnenosť jeho argumentácie vzťahujúcej sa k tomu, že pokiaľ odvolací súd, ani súd prvej inštancie nevykonali dôkaz, ktorý ak by bol vykonaný, mohol by potvrdiť tvrdenia žalovaného o tom, že žalobcovi nijakým spôsobom nebráni na parcelu registra „E“ č. 844/19 vstupovať, a že pokiaľ existuje takáto prekážka vstupu, za jej zriadenie nezodpovedá žalovaný, by mohlo pre žalovaného privodiť iné, preňho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Ďalej v tejto súvislosti uvádza, že samotná skutočnosť, že jeden z podielových spoluvlastníkov neužíva svoj spoluvlastnícky podiel na spoločnej veci, nezakladá bez ďalšieho nárok, aby mu bola poskytnutá náhrada za toto neužívanie, ale že tento nárok mu vznikne len vtedy, ak je takéto neužívanie dôsledkom užívania predmetnej nehnuteľnosti iným podielovým spoluvlastníkom. Poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/184/2010 zo dňa 27. októbra 2012 a dopĺňa, že je presvedčený o tom, že uvedené rovnako platí aj v situácii, kedy síce jeden podielový spoluvlastník užíva vec nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, ale neužíva vec celú. Osobitne zdôraznil, čo vyplýva aj z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu, že užívanie spoločnej veci treťou osobou, alebo obmedzenie užívania spoločnej veci v dôsledku konania tretej osoby, nemôže byť dôvodom, pre ktorý by malo vzniknúť podielovému spoluvlastníkovi, ktorý vec neužíva, právo na náhradu voči tomu podielovému spoluvlastníkovi, ktorý vec v určitom rozsahu užíva.

3.2. Záverom žalovaný uvádza, že jeho dovolanie je prípustné podľa ust. § 420 písm. f) CSP tým, že nesprávnym postupom, ktorým bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, je nevykonanie dokazovania ním navrhovaného (bod 26. tohto dovolania), pričom porušenie tohto práva spočíva v odopretí práva žalovaného dokázať skutočnosť, ktorá by mohla privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil, zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 27. februára 2025 k dovolaniu žalovaného navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu podľa dovolateľa spočíval v tom, že súdy nevykonali v konaní dôkazy, ktoré navrhoval a tento postup nebol dostatočným spôsobom odôvodnený v napadnutých rozhodnutiach. Súdy nižšieho stupňa si mali vyžiadať vyjadrenia od Ministerstva obrany Slovenskej republiky o tom, či jeho konkrétna organizačná zložka, žalovaným označená, je správcom oplotenia oddeľujúcim komunikáciu na ceste C., od plochy Letiska Prešov, o tom kto, teda aký subjekt zriadil predmetné oplotenie, ako aj o tom, či sa žalobca niekedy domáhal odstránenia oplotenia. Podľa dovolateľa ide o dôkaz, ktorý je pre rozhodnutie súdu vo veci samej podstatné v tom zmysle, že ozrejmuje, či žalovaný skutočne užíva predmet podielového spoluvlastníctva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a ak áno, tak v akom rozsahu. Tento dôkaz by zároveň vyvrátil tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný postavil na predmetnom pozemku plot, ktorý mu bráni v riadnom užívaní jeho spoluvlastníckeho podielu.

12.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12.2. Z rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že súd prvej inštancie v bode 23 a 24 svojho rozhodnutia sa predmetnou problematikou zaoberal, keď poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 08. júna 2010 sp. zn. 5Cdo/184/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010 sp. zn. 6Cdo/184/2010, alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/110/2020, a citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/184/2010 nasledovne: „Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rámec jeho (ich spoluvlastníckeho podielu). Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v

takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem, ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka alebo či ide o faktický stav). Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod, pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou“.

12.3. Súd prvého stupňa vo vzťahu k návrhom dovolateľa na vykonanie dôkazov v bode 28 svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalovaný navrhoval vykonanie dokazovania v podaní z 25. 05. 2020, cit.: „súd nepovažoval vykonanie dokazovania v naznačenom smere za právne relevantné, a napokon výsluch znalca Ing. K. zodpovedal aj na tieto žalovaným naznačené smery procesnej obrany. Navyše, pokiaľ sa jednalo o vyžiadanie správ, žalovaný žiadnym spôsobom ani neodôvodnil, prečo by tieto dôkazné prostriedky nemohol si zabezpečiť sám v rámci jeho dôkazného bremena počas jeho procesnej obrany. Súd je však presvedčený, že žiadne z týchto listinných dôkazov by neprinesli iné rozhodnutie vo veci samej.“

12.4. Odvolací súd k predmetnej námietke v bode 45 až 47 a 52 konštatoval:

„Súd prvej inštancie odôvodnil nevykonanie žalovaným navrhnutých dôkazov tým, že nepovažoval vykonanie dokazovania v tomto smere za právne relevantné, výsluch znalca Ing. K. zodpovedal aj na žalovaným naznačené smery procesnej obrany. Navyše, pokiaľ sa jednalo o vyžiadanie správ, žalovaný žiadnym spôsobom ani neodôvodnil, prečo by tieto dôkazné prostriedky nemohol si zabezpečiť sám v rámci jeho dôkazného bremena počas jeho procesnej obrany. Prvoinštančný súd bol presvedčený, že žiadne z listinných dôkazov by neprinesli iné rozhodnutie vo veci samej. K odvolacej námietke žalovaného o povinnosti súdu navrhnuté dôkazy zabezpečiť a vykonať a v odvolaní uvádzaným rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd uvádza, že ako to aj sám žalovaný uviedol v odvolaní (bod 9.), dôvodom odmietnutia vykonania žalovaným navrhnutých dôkazov bolo v prvom rade to, že ich súd prvej inštancie nepovažoval za relevantné, podľa názoru prvoinštančného súdu, neprinesli by iné rozhodnutie vo veci samej, čo je hneď prvý argument citovaný žalovaným z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/266/2020 zo dňa 24. októbra 2022, nevyhovenia dôkazného návrhu strany sporu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že vykonanie žalovaným navrhnutých dôkazov, nebolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, tak ako to vymedzuje ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, a preto nie je naplnený tento odvolací dôvod. Znalecký posudok č. 345/2021 znalca Ing. E. K. zo dňa 31.12.2021 dáva odpoveď na žalovaným nastolené otázky, ktoré žiadal ozrejmiť vyžiadaním správy od Mesta Prešov a vyjadrenia od Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ohľadom funkčného určenia parcely reg. E č. 844/19, k.ú. R. Š., aj ohľadom obmedzení vyplývajúcich s jej susedením s vojenským objektom Letisko Prešov. Znalec sa v znaleckom posudku zaoberal aj touto problematikou. Opísal funkčné využitie pozemku podľa územnoplánovacej dokumentácie obce, ale aj obmedzenia na neho sa vzťahujúce, konkrétne aj ochranné pásmo letiska a spôsob výpočtu hodnoty nehnuteľnosti a ktoré obmedzenia a z akého dôvodu zohľadnil. Preto by bolo nadbytočné vykonávať ďalšie dokazovanie žalovaným navrhnutými dôkazmi, keďže na preukázanie ktorých skutočností, ich žalovaný navrhol, boli zistené znalcom bez dôvodných pochybností. Odvolací súd nemá dôvod pochybovať o správnosti záverov znalca prezentovaných v znaleckom posudku, keďže ich žalovaný spôsobom vzbudzujúcim oprávnené pochybnosti nevyvrátil, ani len svojimi námietkami. Žalovaný bližšie neodôvodnil námietku, že znalec sa k navrhovaným dôkazom nemal oprávnenie vyjadrovať. Neuviedol, ku ktorému konkrétne navrhnutému dôkazu, ani z akého dôvodu, sa nemal oprávnenie vyjadrovať.“

12.5. Dovolací súd potvrdzuje, že nevykonanie dôkazov súdmi nižšieho stupňa bolo z ich strany dostatočne a logicky vysvetlené. Ich postup bol správny. Navrhované dôkazy by na meritórnem rozhodnutí súdu nič nezmenili. Dovolací súd zároveň podotýka, že tieto dôkazy zároveň neboli pre spor podstatné, lebo rozhodnutie nestálo na tej otázke, či má žalobca prístup do spoločnej nehnuteľnosti, ale na tom, či žalovaný pozemok užíva a v akom rozsahu. Je správny právny záver súdov nižšieho stupňa v

tom, že letecký areál tvorí jeden celok. Ako uviedol odvolací súd, žalovaný na prevádzkovanie leteckej činnosti využíva celú plochu leteckého areálu a keďže ide o letiskový priestor, kde platia určité pravidlá, žalobca nemôže realizovať svoje spoluvlastnícke právo. Na tomto názore nie je čo meniť.

13. Z pohľadu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia k vytýkanej námietke dovolateľa najvyšší súd uvádza: V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Týka sa náhrady z dôvodu užívania spoločnej nehnuteľnosti žalovaným ako podielovým spoluvlastníkom nad rozsah výmery pripadajúcej na jeho spoluvlastnícky podiel na spoločnej veci. Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania, podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa, po obsahovej stránke, odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejme úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o priznaní náhrady žalobcovi za užívanie spoločnej veci nad rámec podielu žalovaného. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľa.

14. Dovolacia námietka týkajúca sa nevykonania dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999), ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávajú názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná (bez ďalšieho) za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania.

15. Dovolací súd zároveň považuje za nevyhnuté poznamenať, že nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

16. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie namietajúce vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

17. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok

na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.